

ΜΠΟΡΕΙΣ ΝΑ ΚΑΝΕΙΣ
ΕΓΚΛΗΜΑ ΕΝΩ ΚΟΙΜΑΣΑΙ;

ANNA O

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟ ΘΡΙΛΕΡ

MATTHEW BLAKE

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Άννα Ο**

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: Anna O

Από τις Εκδόσεις HarperCollinsPublishers, Λονδίνο 2024

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Matthew Blake

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Χρήστος Καψάλης

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Δέσποινα Γιανναρούδη

ΜΑΚΕΤΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Τζίνα Γεωργίου

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά

© MJB Media Ltd 2024

© Φωτογραφίας εξωφύλλου: Magdalena Russocka/Trevillion Images

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2024

Πρώτη έκδοση: Απρίλιος 2024

ISBN 978-618-01-5636-2

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτί.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε. | PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Από το 1979 | Publishers since 1979

Έδρα: Head Office:

Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση | 121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece

Βιβλιοπωλείο: Bookstore:

Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα | 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece

Τηλ.: 2102804800 | Tel.: 2102804800

e-mail: info@psychogios.gr
psychogios.gr

MATTHEW BLAKE

ANNA
O

Μετάφραση: Χρήστος Καψάλης

*Πώς με τρομάζει αυτό το σκοτεινό πράγμα
που μέσα μου κοιμάται.*

Σίλβια Πλαθ*

* Από το ποίημα «Elm», το οποίο δημοσιεύτηκε στη συλλογή *Ariel* (1965). Η μετάφραση στα ελληνικά είναι των Κατερίνας και Ελένης Ηλιοπούλου (*Άριελ, η αποκαταστημένη έκδοση* [δίγλωσση], Αθήνα, εκδόσεις Μελάι, 2012). (Σ.τ.Ε.)

ΜΠΕΝ

Ο μέσος άνθρωπος περνάει τριάντα τρία χρόνια της ζωής του κοιμισμένος».

Γέρνει πιο κοντά, αρκετά ώστε να φτάσει στα ρουθούνια μου το ακριβό άρωμά της. Συνήθως αυτή είναι η στιγμή που γνωρίζω με βεβαιότητα.

«Ωστε με αυτό ασχολείσαι;»

«Ναι».

«Γιατρός ύπνου;»

«Μελετώ άτομα τα οποία διαπράττουν εγκλήματα ενώ κοιμούνται». Πριν από το όνομά μου στις επαγγελματικές κάρτες υπάρχει ένα «δρ.». Δρ. Μπένεντικτ Πρινς, Αβαείο, οδός Χάρλεϊ. Είμαι ειδικός στον ύπνο. Πουθενά δεν ισχυρίζομαι ότι είμαι γιατρός.

Καταλαβαίνει ότι σοβαρολογώ.

«Μα πώς είναι δυνατόν κάτι τέτοιο;»

«Δεν αναρωτήθηκες ποτέ τι μπορεί να έχεις κάνει ενώ κοιμάσαι;»

Οι περισσότεροι σε αυτό το σημείο εκδηλώνουν μια δυσφορία. Η πλειοψηφία των εγκλημάτων χαρακτηρίζονται από έναν παράγοντα αποστασιοποίησης. Απολαμβάνουμε ιστορίες που έχουν να κάνουν με ανθρώπους που είναι ακριβώς σαν εμάς, αλλά ταυτόχρονα δεν είναι σαν εμάς. Ωστόσο ο ύπνος δεν επιτρέπει αυτή τη διάκριση.

Ο ύπνος είναι η μία πανανθρώπινη συνισταμένη, η νύχτα εξίσου δεδομένη με την ημέρα.

«Τι είδους εγκλήματα;»

Δεν επιχειρήσε να αλλάξει θέμα συζήτησης. Εξακολουθώ να έχω την προσοχή της.

«Τα χειρότερα.»

«Δεν μπορεί, σίγουρα οι άνθρωποι θα ξυπνούσαν, σωστά;»

«Όχι αν υπνοβατούν. Έχω υπόψη μου ασθενείς που κλειδώνουν τις πόρτες τους και οδηγούν τ' αυτοκίνητά τους ενώ κοιμούνται. Ε λοιπόν, κάποιοι φτάνουν και στο σημείο να σκοτώσουν.»

«Μα δε θα το θυμόνταν κάτι τέτοιο;»

«Αν κρίνω από τις γραμμές γύρω απ' τα μάτια σου, θα έλεγαν ότι κοιμήθηκες γύρω στις πεντέμισι ώρες απόψε.»

Συνοφρύνεται.

«Τόσο προφανές είναι;»

«Έχεις κάποια ανάμνηση του τι συνέβη στη διάρκεια αυτών των πεντέμισι ωρών;»

Κάνει μια παύση, φέρνοντας το δεξί της χέρι στο πιγούνι της.

«Ονειρεύτηκα κάτι.»

«Σαν τι;»

«Δε θυμάμαι.»

«Μόλις επιβεβαίωσες αυτό που λέω.»

Το βλέμμα της αλλάζει ξαφνικά. Με βλέπει διαφορετικά τώρα. Η φωνή της είναι πιο δυνατή, η γλώσσα του σώματός της πιο ζωντανή.

«Μια στιγμή... κάτι θυμάμαι για μια υπόθεση... να δεις πώς την έλεγαν...»

Αυτό είναι το τέλος της διαδρομής. Ελάχιστα ραντεβού φτάνουν ως εδώ. Τους προκαλώ ανία με την περιγραφή της δουλειάς μου. Τις τρομάζω με τις ιστορίες για εγκλήματα που διαπράχθηκαν κατά τη διάρκεια του ύπνου. Κι αν όλα αυτά δεν αποδειχτούν αρκετά, έρχεται αναπόφευκτα η χαριστική βολή.

Καμιά τους δε μένει άπαξ και κάνει τον συσχετισμό.

Καμιά.

«Άννα Ο», απαντάω. Πίνω μια τελευταία γουλιά από το κρασί μου –ένα ακριβό Merlot, πολύ κρύμα– κι ύστερα κάνω να πιάσω το σακάκι μου.

«Είσαι εκείνος ο τύπος. Στη φωτογραφία. Ο ψυχολόγος».

Χαμογελάω απρόθυμα. Ρίχνω μια ματιά στο ρολόι μου.

«Ναι», λέω. «Ήμουν».

Η φωτογραφία βρισκόταν στο πρωτοσέλιδο κάθε ημερήσιας εφημερίδας ευρείας κυκλοφορίας μετά το συμβάν – εκείνο το βάνανσο, αιματοβαμμένο φινάλε. Η μοιραία στιγμή μετά την οποία τίποτα δεν επρόκειτο να είναι ξανά το ίδιο. Πριν από την πτώση και την εξορία. Εγώ ήμουν εκείνος ο διοπτροφόρος τύπος με το ατημέλητο μαλλί και το ελαφρώς διανοουμενίστικο ντύσιμο. Έκτοτε ανάπλασα τον εαυτό μου. Τα γένια μου έχουν προσθέσει χρόνια· τα μαλλιά μου είναι περισσότερο γκριζα στις άκρες· τα γυαλιά μου έχουν πιο χοντρό σκελετό και θυμίζουν λιγότερο παραπεταμένο αξεσουάρ από τα γυρίσματα του Χάρι Πότερ. Όμως είναι αδύνατο ν' αλλάξω τα μάτια ή το πρόσωπό μου.

Είμαι πλέον ένας άλλος άνθρωπος. Είμαι ο ίδιος άνθρωπος.

Περιμένω ν' ακούσω την ερώτηση, γιατί είναι η ίδια ερώτηση που δέχομαι κάθε φορά. Αποτελεί το ένα μυστήριο που, παρά τα όσα συνέβησαν, παραμένει αξεδιάλυτο. Και διχάζει οικογένειες, συζύγους, ακόμα και φίλους.

«Ήταν ένοχη;» ρωτάει το ραντεβού μου – ή, πιο σωστά, η γυναίκα που μέχρι πριν από λίγες στιγμές ήταν το ραντεβού μου. Πλέον στα μάτια της δεν είμαι τίποτα περισσότερο από ένα παράδοξο, ένα ενδιαφέρον περιστατικό, υλικό για συζήτηση στις γιορτές των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς. «Όταν μαχαίρωσε εκείνους τους δύο ανθρώπους... Τελικά κατάφερε να διαπράξει φόνο και να τη γλιτώσει;»

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Έναν χρόνο νωρίτερα

Χτυπάει το κινητό.
Αυτό είναι που θυμάμαι κάθε φορά.

Το πρώτο πράγμα, η αφετηρία.

Είναι αργά, το σκοτάδι ήδη βαρύ, απλώνεται σαν μελάνι. Λαγοκοιμάμαι κουρνιασμένος σε μια πολυθρόνα, συντροφιά μ' έναν δίσκο πάνω στον οποίο υπάρχει λίγο χλιαρό κάρι κι ένα μισοάδειο ποτήρι με φτηνό κρασί. Μια ασπρόμαυρη ταινία εξακολουθεί να παίζει στην τηλεόραση – η οθόνη τρεμοσβήνει σε μια γωνιά του δωματίου. Απόψε έχει την τιμητική του ο *Άγνωστος του εξπρές*, η αγαπημένη μου ταινία. Όλοι διαλέγουν το *Ψυχώ* ή τον *Δεσμώτη του ιλγγου* όταν τους ζητείται να υποδείξουν το κορυφαίο αριστούργημα του Χίτσκοκ. Όμως κάνουν λάθος. Ο *Άγνωστος του εξπρές* έχει τη σκηνή με το τένις.

Η δόνηση του κινητού με επαναφέρει απότομα στο δωμάτιο. Νιώθω τα βλέφαρά μου βαριά. Σκουπίζω τη λίγδα από τα χέρια μου και ρίχνω μια ματιά στην οθόνη του τηλεφώνου: ΜΠΛΟΥΜ, ΚΑΘ. (Αβαείο). Γλιστρώ το δάχτυλό μου στην οθόνη κι ανασκουμπώνομαι, πνίγοντας ένα χασμουρητό.

«Παρακαλώ;»

«Μπεν, με συγχωρείς για το ακατάλληλο της ώρας. Φοβάμαι πως η συγκεκριμένη περίπτωση δεν έπαιρνε αναβολή».

Ακούγεται σοβαρή. Και, μες στη θολούρα της νύχτας, με ξαφνιάζει. Η καθηγήτρια Βιοτζίνια Μπλουμ είναι συνήθως η

πρώτη που θ' αστείευτεί ή θα κοιτάξει να ελαφρύνει το κλίμα. Συχνά τη συναντά κανείς να κατηφορίζει τον οδό Όξφορντ ντυμένη με καφτάνι και ψηλά τακούνια ή καθισμένη στο γωνιακό της τραπέζι στο Langham παρέα με μια καράφα ούισκι και μια χούφτα διεγερτικά.

Στη γραμμή ακούω θόρυβο από βήματα και φωνές στο βάθος. Απ' ό,τι καταλαβαίνω, η Μπλουμ βρίσκεται ακόμη στο Αβαείο. Κοιτάζω το ρολόι. Κοντεύουν μεσάνυχτα.

«Συμβαίνει κάτι;»

«Θα μπορούσες να το πεις κι έτσι». Η Μπλουμ ξεροβήχει για να καθαρίσει τον λαιμό της, βγάζοντας εκείνον τον τραχύ ήχο που προδίδει καπνιστή. «Κάτι που αφορά εσένα, φοβάμαι. Μόλις έφτασε ένα καινούργιο αίτημα. Πρόκειται για μια μάλλον ευαίσθητη υπόθεση».

Είμαι δικαστικός ψυχολόγος. Έχω προσφέρει την τεχνογνωσία μου στις περισσότερες γνωστές υπηρεσίες επιβολής του νόμου. Η Εθνική Υπηρεσία Καταπολέμησης του Εγκλήματος, το Ομοσπονδιακό Γραφείο Ερευνών των ΗΠΑ και η Ιντερπόλ, όλες έχουν αυτό το τηλέφωνο. Όμως εδώ διακρίνω ακόμα μεγαλύτερη μυστικοπάθεια απ' ό,τι συνήθως.

«Αυτό το αίτημα μήπως έχει όνομα;»

Ακούγεται πάλι κάποιος θόρυβος στη γραμμή. Η Μπλουμ μοιάζει αφηρημένη.

«Πέρανα αποδώ, σε παρακαλώ. Έχω λάβει οδηγίες να μη συζητήσω οτιδήποτε απ' το τηλέφωνο».

Επισήμως, βρίσκομαι σε άδεια για μία βδομάδα. Έχω πιεστική προθεσμία για να στείλω το νέο μου άρθρο προς δημοσίευση. Και πρέπει να ενημερώσω τους φακέλους τριών ασθενών. Λογάριαξα να δουλέψω απ' το σπίτι αύριο και να αναμετρηθώ με το βουνό της χαρτούρας. Σε κάθε περίπτωση, είναι ελάχιστες οι υποθέσεις που σχετίζονται με τον ύπνο και κρίνονται τόσο ευαίσθητες ώστε να μην επιτρέπεται να συζητηθούν

από το τηλέφωνο. Το μυστήριο που τυλίγει το όλο πράγμα εκβιάζει την αντίδρασή μου, όπως ακριβώς ήταν η πρόθεση της Μπλουμ.

«Δώστε μου μια ιδέα έστω».

Την ακούω να παίρνει μια κοφτή ανάσα στην άλλη άκρη της γραμμής. Η Μπλουμ παραμένει σιωπηλή για μερικά δευτερόλεπτα κι ύστερα αφήνει έναν δυνατό στεναγμό.

«Δε θα μ' ευχαριστείς γι' αυτό».

Έξω κάνει ψοφόκρυο, τα πυκνά σύννεφα είναι βαριά από το σεπτεμβριάτικο ψιλόβροχο που κουβαλάνε. Έδη τρέμω τη διαδρομή από το Πίμλικο μέχρι την οδό Χάρλεϊ. Θα μπορούσα μια χαρά να μείνω στο χαμάμι του καθιστικού μου, συντροφιά με την ταινία του Χίτσκοκ κι ένα ακόμα ποτήρι κρασί. Όμως δεν είμαι φτιαγμένος έτσι.

Και αυτός είναι ο λόγος που ανταποκρίνομαι. Κάθε φορά.

«Έχει σχέση με την υπόθεση Άννα Ο», λέει η Μπλουμ τελικά. «Υπάρχει κάτι που θέλουν να δούμε».

3

ΜΠΕΝ

Η κλινική ύπνου με το όνομα Αβαείο καταλαμβάνει μια μικρή γωνιά της οδού Χάρλεϊ, μέρος μιας σειράς σπιτιών που παλιότερα ήταν στάβλοι αρχοντικών, με κομψή εδουαρδιανή αρχιτεκτονική και ατμόσφαιρα απόλυτης διακριτικότητας. Οι επισκέπτες συχνά σχολιάζουν την εκκλησιαστική σιγή που επικρατεί στον χώρο – μια όαση κρυμμένη πίσω από την οδό Όξφορντ και ανάμεσα στο πολύβουο Ρίτζεντς Παρκ και την εξίσου πολυσύχναστη πλατεία Κάβεντις. Μέρη του

κιριού μοιάζουν λαξευμένα σε πέτρα Πόρτλαντ. Το Αβαείο έχει κάτι το βασιλικό, μοιάζοντας κατάλληλο για μαρκησίες με περίτεχνες περούκες και δευτεροκλασάτους γαλαζοαίματους. Αποπνέει μια αίσθηση άδυτου.

Η νύχτα –ή ενδεχομένως η μέρα, δεν είμαι βέβαιος, δεδομένου ότι είναι πλέον περασμένα μεσάνυχτα– είναι ακόμη γκρίζα και απαίσια την ώρα που το ταξί διασχίζει μικρές λιμνούλες νερών και με αφήνει στην έρημη συμβολή δύο δρόμων. Προχωρώ σκυφτός σπεύδοντας να βρω καταφύγιο απ' τη βροχή και τινάζω την ξεχαρβαλωμένη μαύρη ομπρέλα μου. Το ταξί απομακρύνεται με ταχύτητα, πιτσιλίζοντας την πίσω πλευρά του παντελονιού μου. Αναθεματίζω για μία ακόμα φορά την Μπλουμ που με ξεσήκωσε νυχτιάτικα.

Ανεβαίνω τα λίγα σκαλοπάτια που οδηγούν στην είσοδο και πληκτρολογώ τον κωδικό μου, με τη βροχή να καθιστά το κάθε ψηφίο γλιστερό κι επικίνδυνο. Το παλιό κτίριο διαθέτει πλέον τέσσερις ορόφους, έχοντας μετατραπεί προ πολλού σε χώρο γραφείων, ενώ απ' έξω υπάρχει μόνο μια διακριτική ασημένια πλακέτα που ενημερώνει ότι εδώ στεγάζεται η Κλινική Ύπνου Αβαείο. Στην πλακέτα υπάρχει κι ένας τηλεφωνικός αριθμός, αλλά όχι διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η ιστοσελίδα του Αβαείου είναι σκόπιμα λιτή κι απέριτη, παραθέτοντας μόνο τα προσόντα των συνεργατών, χωρίς συνοδευτικές φωτογραφίες. Η εικόνα αυτή είναι εσκεμμένη, όπως και καθετί εδώ πέρα. Είμαστε βαλέδες που περιμένουν διακριτικά στο παρασκήνιο, χρήσιμοι για να πλαισιώσουν μια δυο σκηνές. Αυτός είναι ο χρυσός κανόνας όλων των ψυχολόγων: μας ακούν αλλά δε μας βλέπουν ποτέ.

Αποτέλεσμα μηδέν. Σκουπίζω τα κουμπιά με το μανίκι μου και πληκτρολογώ ξανά τον κωδικό ασφαλείας. Επιτέλους ακούγεται ο χαρακτηριστικός μεταλλικός ήχος καθώς η πόρτα ανοίγει. Αναρωτιέμαι αν η Μπλουμ επικοινωνήσει και με

κανέναν από τους άλλους, τους ομοτέχνους μου ειδικούς σε θέματα ύπνου και εκλεκτούς συναδέλφους μου. Όμως οι χώροι υποδοχής και αναμονής είναι ακόμη σχεδόν σκοτεινοί και έρημοι. Σαν να πηγαίνεις το πρωί στο σχολείο και ν' ανακαλύπτεις ότι είσαι ο μόνος μαθητής στην αίθουσα συγκεντρώσεων. Υπάρχει κάτι το αλλόκοτο στο ν' αντικρίζεις έναν χώρο εργασίας χωρίς τη συνηθισμένη του βαβούρα.

«Καθηγήτρια Μπλουμ;»

Η φωνή μου αντηχεί ολόγυρα και τελικά σβήνει. Ανάβω ένα από τα φώτα στο ταβάνι. Φωτίζει μια σειρά από ουδέτερα, κατευναστικά χρώματα. Πρόσφατα τοποθετήθηκε καινούργια μοκέτα, η οποία εξακολουθεί να υποχωρεί ευχάριστα κάτω απ' τα παπούτσια μου. Η ατμόσφαιρα έχει μια ασυνήθιστη φρεσκάδα, καθώς ο αέρας διοχετεύεται μέσα από ειδικά εντοιχισμένα φίλτρα. Συνήθως ακούγεται και μουσική. Ο ήχος νανουρίζει ευχάριστα τους επισκέπτες, μέχρι ο λογαριασμός να τους επαναφέρει απότομα στο παρόν. Το Αβαείο δίνει μια αίσθηση λήθης που παραπέμπει στη μήτρα, ένας χώρος αποκομμένος από τη βουή του έξω κόσμου. Ο ύπνος άλλωστε είναι κάτι το αρχέγονο.

«Καθηγήτρια Μπλουμ;»

Και πάλι καμία απάντηση. Ακουμπάω την ομπρέλα κοντά στον καλόγερο και βγάζω το μουσκεμένο σακάκι μου. Δίπλα στο γραφείο υποδοχής εκτείνεται μια σειρά από οθόνες, πάνω στις οποίες προβάλλονται εικόνες από τις κάμερες ασφαλείας στην μπροστινή και στην πίσω πλευρά του κτιρίου. Απαραίτητες, λόγω της πελατείας μας. Επώνυμοι που ετοιμάζονται να παντρευτούν, πολιτικοί που μάχονται να περισώσουν την καριέρα τους, ποδοσφαιριστές που έχουν χάσει τη φόρμα τους, γαλαζοαίματοι αντιμέτωποι με σκάνδαλα, όλοι τους διαβαίνουν την καλόγουστη είσοδο με τα σακουλιασμένα από την αϋπνία πρόσωπά τους. Ο ύπνος, όπως ακριβώς η τροφή και το νερό, είναι απαραίτητος στον άνθρωπο. Το Αβαείο είναι ένας σύγχρονος ναός

όπου κατευνάζονται οι δαίμονες της ψυχής. Οι άνθρωποι είναι πρόθυμοι να καταβάλουν εξωφρενικά ποσά απλώς και μόνο για να μπορέσουν να χαλαρώσουν στα κρεβάτια τους.

Ενεργοποιώ τις οθόνες ασφαλείας. Οι εικόνες από την μπροστινή και την πίσω είσοδο τρεμοπαίζουν μονότονα. Αφήνω τις οθόνες ανοιχτές και περιμένω υπομονετικά δίπλα στο ασανσέρ, τόσο κουρασμένος, ώστε δεν έχω κουράγιο να πάω από τις σκάλες. Δίπλα στο ασανσέρ υπάρχει ένα τραπεζάκι γεμάτο δαχτυλιές και πάνω του βρίσκονται μερικά σκόρπια περιοδικά. Απλώνω το χέρι, πιάνω ένα τεύχος του *New Scientist* και το φυλλομετρώ αφηρημένα ενόσω περιμένω. Πάλι γίνεται αναφορά σ' εμάς, στην ενότητα με τις σύντομες ειδήσεις. Το Αβαείο ασκεί μια χρήσιμη παράλληλη δραστηριότητα, παρέχοντας συμβουλευτικές υπηρεσίες στη διερεύνηση εγκλημάτων σε ολόκληρο τον κόσμο, έχοντας συνάψει επικερδή συμβόλαια με τη Μητροπολιτική Αστυνομία του Λονδίνου και άλλες αστυνομικές υπηρεσίες. Όλα αυτά τα συντονίζει η καθηγήτρια Μπλουμ, την οποία κάποτε οι *Times* χαρακτήρισαν «κορυφαία γκουρού του ύπνου στη Βρετανία». Το άρθρο βρίσκεται κορνιζαρισμένο στον τοίχο του γραφείου της.

Το ασανσέρ ανεβαίνει αργά. Συνειδητοποιώ ότι γνωρίζω κάθε σπιθαμή αυτού του κτιρίου. Προσπαθώ να υπολογίσω πόσες νύχτες έχουν χαθεί από καπρίτσιο της Μπλουμ. Υπερβολικά πολλές, αποφαίνομαι. Όμως η υπόθεση Άννα Ο δεν είναι σαν τις άλλες. Η Μπλουμ δε θα τολμούσε ποτέ να κάνει πλάκα μ' αυτήν. Η Άννα Ο είναι κάτι σαν το Ιερό Δυσκοπτήριο για όλους τους ειδικούς σε θέματα ύπνου. Απ' όταν συνέβη, πάνω από τέσσερα χρόνια πριν, η γυναίκα αυτή αποτελεί το υπέρτατο μυστήριο.

Όχι, η Μπλουμ δεν είναι τόσο άκαρδη. Τουλάχιστον όχι μ' εμένα.

Φτάνω στον τελευταίο όροφο. Στη λεγόμενη «επιτελική

πτέρυγα». Στην πραγματικότητα, μοιάζει περισσότερο με αποθήκη. Η είσοδος εδώ επιτρέπεται μόνο στο προσωπικό, πράγμα που εξηγεί το γιατί οι εσωτερικοί χώροι φέρουν σε Αλκατράζ. Είμαστε επτά άτομα που εργαζόμαστε με πλήρες ωράριο, μαζί με ένα δεκαμελές βοηθητικό προσωπικό –νευρολόγους, ψυχιάτρους, ψυχολόγους, ψυχοθεραπευτές και ανθρώπους ειδικευμένους στη μυολειτουργική θεραπεία–, εφαρμόζοντας μια πλήρη γκάμα θεραπειών για προβλήματα που σχετίζονται με τον ύπνο. Το γραφείο μου βρίσκεται στο βάθος του διαδρόμου κι είναι από τα ελάχιστα που διαθέτουν λειτουργική κλειδαριά. Το γραφείο της Μπλουμ είναι το πρώτο και το μεγαλύτερο, πιο καινούργιο από τα υπόλοιπα, διακοσμημένο με έργα τέχνης σε επίχρυσες κορνίζες και εφοδιασμένο μ' ένα κρυμμένο ψυγείο με ποτά.

Η Μπλουμ με περιμένει στο κατώφλι του γραφείου της με ύφος προβληματισμένο, πρόσωπο σφιγμένο. Τα πυκνά γκριζα μαλλιά της είναι πιασμένα προς τα πίσω, το κοκαλάκι που τα συγκρατεί κινείται σε απόλυτο συγχρονισμό με τα χασμουρητά της. Είναι γύρω στα εξήντα πέντε, εκκεντρικά ντυμένη, κρύβοντας την ογκώδη φιγούρα της, που παραπέμπει σε τραγουδίστρια της όπερας, κάτω από πολύχρωμες στρώσεις υφασμάτων –καναρινί κίτρινα και φραουλί ροζ– και τα μάτια της πίσω από επώνυμα γυαλιά. Παρά τις αχαλίνωτες ορέξεις της, σπάνια δείχνει κούραση ή την όποια ανάγκη για ύπνο. Η Μπλουμ καυχιέται ότι δε μεθάει όσο κι αν πει και ότι μπορεί να καταναλώσει απίστευτες ποσότητες φαγητού. Είναι η τελευταία της γενιάς της: κατεβάζει δύο μπουκάλια με το μεσημεριανό φαγητό, αρκείται σ' έναν απογευματινό υπνάκο πού και πού, έχει το μεσαίο δάχτυλο μονίμως υψωμένο για οτιδήποτε το γενικά αποδεκτό. Διαπράττει την άρρητη αμαρτία του φύλου της παραμένοντας αμετανόητα μη μητρική. Λάτρης του καλού φαγητού, έξοχη αφηγήτρια και υπέροχα πνευματώδης.

Πορεύεται στη ζωή με το μυαλό της. Κι αυτό είναι η ευλογία και η κατάρα της.

Πίσω της διακρίνω μια δεύτερη μορφή. Σε έντονη αντίθεση μ' εκείνη, αυτός είναι σαν νυφίτσα, με φάτσα ξιτισμένη, δικηγοριστική. Άγνωστος. Η περιέργειά μου διεγείρεται.

«Ωραία επιτροπή υποδοχής», σχολιάζω, νιώθοντας το δεξί μπατζάκι του παντελονιού μου να κολλάει βρεγμένο στον μηρό μου. «Θα θέλατε να μου πείτε τι συμβαίνει;»

Περνάω μέσα στο γραφείο της Μπλουμ. Ο άντρας που θυμίζει νυφίτσα σηκώνεται. Από κοντά δείχνει κάπως πιο επιβλητικός. Τα μαλλιά του είναι κοκαλωμένα, χτενισμένα με επιμέλεια. Με μια πρώτη ματιά, τον κάνω γύρω στα πενήντα, με γαμψή μύτη και τριγωνική απόληξη των μαλλιών στο μέτωπο. Πάνω στον φάκελο που βρίσκεται ακουμπισμένος στο γραφείο δίπλα στην καρέκλα του διακρίνω ένα έμβλημα: Υπουργείο Δικαιοσύνης. Οι παλάμες μου αρχίζουν να ιδρώνουν. Η Μπλουμ μιλούσε σοβαρά λοιπόν. Το θέμα υπερέβαινε τις αστυνομικές Αρχές, ακόμα και την Εθνική Υπηρεσία Καταπολέμησης του Εγκλήματος. Εμπλεκόταν το ίδιο το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

«Λυπάμαι», λέει η Μπλουμ, «όμως πραγματικά η υπόθεση δεν έπαιρνε αναβολή. Δόκτορα Μπένεντικτ Πρινς, να σας συστήσω τον Στίβεν Ντόνελι, αναπληρωτή νομικό διευθυντή του Υπουργείου Δικαιοσύνης».

Ο Ντόνελι τείνει το χέρι του και σφίγγει άνευρα το δικό μου. Με κοιτάζει ίσια στα μάτια και λέει με σιγανή φωνή:

«Προτού ξεκινήσουμε, δόκτορα Πρινς, φοβάμαι πως πρέπει να μιλήσουμε για ορισμένους κανόνες οι οποίοι χρειάζονται να τηρηθούν».

Προσπαθώ να κρύψω την έκπληξή μου.

«Α, ναι;»

Από τον τρόπο που μιλάει είναι φανερό πως κουβαλάει κάποιο κρύωμα, γιατί κάθε τόσο ρουφάει τη μύτη του.

«Ναι. Στο τέλος θα χρειαστεί να υπογράψετε μερικά έντυπα, αν δεν έχετε αντίρρηση».

«Τα οποία τι ακριβώς αναφέρουν;»

«Πρώτον, η αποψινή συνάντηση δε συνέβη ποτέ. Δεύτερον, δε με γνωρίσατε ποτέ. Τρίτον, τα όσα πρόκειται να μάθετε δε θα βγουν ποτέ έξω απ' αυτό το κτίριο, ούτε καν απ' αυτό το δωμάτιο. Αν τυχόν ερωτηθείτε, θα πείτε ότι ήρθατε στο γραφείο να πάρετε κάποιους φακέλους ασθενών πριν επιστρέψετε στην κατοικία σας. Έγινε σαφής;»

Μου έρχεται να χαμογελάσω, όμως είναι φανερό ότι ο τύπος δεν αστειεύεται.

«Μα περί τίνος πρόκειται;»

«Να θεωρήσω ότι αποδέχεστε τους όρους;»

«Έχω άλλη επιλογή;»

«Στην πραγματικότητα, όχι». Ο Ντόνελι γνέφει προς την ελεύθερη καρέκλα. «Παρακαλώ, καθίστε».

4

ΜΠΕΝ

Η Μπλουμ κλείνει την πόρτα και δεν επιχειρεί καν να ελαφρύνει το κλίμα προτείνοντάς μας κάποιο ποτό. Η συνάντηση γίνεται σε αυστηρά επαγγελματικό πλαίσιο. Οπότε κάθεται στην αφράτη δερμάτινη πολυθρόνα του γραφείου της. Ύστερα γνέφει επιτέλους στον Ντόνελι να πάρει τον λόγο.

Το χαμόγελό του είναι σαν δήμιου.

«Δε θα προσβάλω τη νοημοσύνη σας, δόκτορα Πρινς. Γνωρίζω ότι είστε ήδη ενήμερος σχετικά με την υπόθεση Άννα Ο και τους δύο φόνους που διαπράχθηκαν στο Όξφορντσερ

τον Αύγουστο του 2019, σωστά; Αυτός είναι και ο λόγος που ζήτησα να σας συναντήσω».

Συνεχίζω να κοιτάζω στα μάτια τον Ντόνελι και αναλογίζομαι πόσο ψηλά βρίσκεται στην ιεραρχία. Ο άμεσος προϊστάμενός του είναι ο νομικός διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης, ακολουθεί ο γενικός γραμματέας, ύστερα ο ίδιος ο υπουργός και στην κορυφή βρίσκεται ο πρωθυπουργός.

Προσπαθώ να καταλάβω για ποιον λόγο ένας τόσο υψηλά ιστάμενος δημόσιος λειτουργός θέλησε να με συναντήσει μες στ' άγρια μεσάνυχτα στο Αβαείο, έχοντας εντολή να μη δώσει καμία απολύτως εξήγηση από το τηλέφωνο. Τι θα μπορούσε να είναι τόσο σοβαρό;

Ελάχιστοι άνθρωποι δεν έχουν έστω ακουστά την υπόθεση Άννα Ο. Σειρές διαδικτυακών εκπομπών έχουν ασχοληθεί με αυτήν, το Netflix απέκτησε τα δικαιώματα για την παραγωγή μιας τηλεοπτικής σειράς με το συγκεκριμένο θέμα, έχουν γραφτεί αναρίθμητα άρθρα γνώμης στον Τύπο, βιβλία με εκτεταμένες πωλήσεις, ακόμα και μελέτες σε στρουφνά ακαδημαϊκά περιοδικά περιορισμένης κυκλοφορίας, αρκετές από τις οποίες φέρουν τη δική μου υπογραφή.

«Φυσικά».

Ο Ντόνελι γνέφει καταφατικά.

«Ένα άρθρο σας υπέπεσε προσφάτως στην αντίληψη ορισμένων... ας πούμε απλώς... πολύ σημαντικών ανθρώπων». Απλώνει το χέρι, πιάνει τον μικρό δερμάτινο χαρτοφύλακά του και βγάζει έναν λεπτό χαρτονένιο φάκελο. Διαβάζει τη σελίδα με τον τίτλο: «“Σύνδρομο παραίτησης και εγκληματικός νους: Αναζητώντας ένα νέο διαγνωστικό μοντέλο”. *The Modern Journal of Forensic Psychology*. Αυτό είναι το πιο πρόσφατο άρθρο σας σχετικά με το θέμα, σωστά;»

Ρίχνω μια λοξή ματιά στην Μπλουμ, εκείνη όμως περιορίζεται σε ένα ψυχρό χαμόγελο.

«Σωστά».

«Σας αιφνιδίασα μήπως;»

«Πράγματι. Το άρθρο αυτό δεν έχει αξιολογηθεί ακόμη από ομοτίμους μου. Και σίγουρα δεν έχει δημοσιευτεί. Το υπέβαλα στη διεύθυνση του περιοδικού μόλις τρεις εβδομάδες πριν».

Ο Ντόνελι με κοιτάζει με οίκτο, σαν να μην έχει συνηθίσει σε τόση αφέλεια.

«Έχουμε συνεργάτες οι οποίοι κατά καιρούς θέτουν υπόψη μας υλικό που θα μπορούσε να παρουσιάζει κάποιο ενδιαφέρον. Μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι οι θέσεις σας σχετικά με τις ψυχροσωματικές διαταραχές έχουν αποκτήσει ήδη ένθερμους οπαδούς στην κυβέρνηση».

Αισθάνομαι χολωμένος και ταυτόχρονα εντυπωσιασμένος. Θυμάμαι το μείλ που έστειλα από τον Gmail λογαριασμό μου να φεύγει με τον χαρακτηριστικό σφυριχτό ήχο. Το άρθρο μου ήταν συνημμένο ως αρχείο Word. Άραγε να το προώθησε η αρχισυντάκτρια του περιοδικού ή μήπως αυτοί οι άνθρωποι παρακολουθούν διαρκώς τα πάντα; Βασικά, θέλω να ξέρω καν την απάντηση;

Ο Ντόνελι στρέφει και πάλι φευγαλέα το βλέμμα του στον φάκελο.

«Το άρθρο σας στέκεται πολύ στην υπόθεση Άννα Ο, όπως και το τελευταίο σας βιβλίο. Όμως στο άρθρο προτείνετε μια ενδεχόμενη θεραπεία, κάτι που απουσιάζει από το βιβλίο. Θα μπορούσα να σας ρωτήσω γιατί επιλέξατε να σταθείτε ιδιαίτερα στη συγκεκριμένη υπόθεση;»

Ανακάθομαι στην καρέκλα μου, ρίχνοντας άλλη μια οργισμένη ματιά στην Μπλουμ. Μου την έφερε άσχημα. Δε μου έδωσε καμία προειδοποίηση, καθόλου χρόνο προετοιμασίας. Αναρωτιέμαι πόσα θα ήταν σκόπιμο ν' αποκαλύψω.

«Εν πολλοίς, επρόκειτο για μια ιδέα της αρχισυντάκτριας του περιοδικού», λέω. «Έκρινε πως έτσι το άρθρο θα

προσέλκυε περισσότερο ενδιαφέρον. Ενδεχομένως ακόμα και κάλυψη από μεγάλες εφημερίδες. Το βιβλίο είχε σημειώσει καλές πωλήσεις. Έλπιζε λοιπόν πως το ακαδημαϊκό περιοδικό θα μπορούσε να απολαύσει μια παρόμοια επιτυχία. Δεν έφερε αντιρρήσεις στο σχέδιό της».

«Να συμπεράνω ότι έχετε ασχοληθεί διεξοδικά με την υπόθεση, έτσι δεν είναι;»

Αδύνατον να αποφύγω την αλήθεια.

«Η σύζυγός μου ήταν η πρώτη αστυνομικός που έφτασε στον τόπο του εγκλήματος το 2019», απαντάω. «Εργαζόταν στη Μονάδα Αντιμετώπισης Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος της Κοιλάδας του Τάμεση. Αυτή ήταν η πρώτη υπόθεση που ανέλαβε ως επικεφαλής έρευνας. Αν και, φαντάζομαι, αυτό το γνωρίζετε ήδη».

Ο Ντόνελι περιορίζεται σε ένα «Κατάλαβα».

«Η Άννα Ο αποτελεί μέρος της οικογενειακής μας ζωής σχεδόν για τόσον καιρό όσο και η ίδια μας η κόρη». Αμέσως σπεύδω να προσθέσω την απαραίτητη διευκρίνιση, όπως κάνω κάθε φορά. «Να τονίσω, βέβαια, ότι η σύζυγός μου ουδέποτε άφησε να διαρρεύσει η παραμικρή απόρρητη πληροφορία. Συνδύασα τα όσα ήταν δημοσίως γνωστά με άλλες, λιγότερο αμφιλεγόμενες περιπτώσεις συνδρόμου παραίτησης από ολόκληρο τον κόσμο. Έτσι κατάφερα να γράψω το βιβλίο και το άρθρο».

«Κυρίως βασιστήκατε σ' εκείνες τις υποθέσεις από τη Σουηδία, αν δεν απατώμαι».

«Καθώς και σε μία ακόμα ομάδα υποθέσεων από το Καζακστάν. Από δύο μικρές εξορυκτικές και αγροτικές πόλεις της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, ονόματι...»

«Κρασνογκόρσκ και Καλάτσι. Ναι, ναι, έχουμε υπόψη μας αυτές τις περιπτώσεις».

Έχω αρχίσει να εκνευρίζομαι. Με κουράζει αυτός ο απρόσωπος άνθρωπος και οι αινιγματικές απαντήσεις του.

«Δε θα ήθελα ν' ακουστώ αγενής, όμως για ποιον λόγο ένα βιβλίο εκλαϊκευμένης ψυχολογίας και ένα άρθρο που επρόκειτο να δημοσιευτεί σε κάποιο σχεδόν άγνωστο ακαδημαϊκό περιοδικό θα ενδιέφεραν το Υπουργείο Δικαιοσύνης;»

Ο Ντόνελι χαμογελάει ξανά – ένα χαμόγελο εξίσου φευγαλέο και σκληρό όπως και πριν.

«Στο άρθρο σας ισχυρίζεστε ότι αναπτύξατε μια νέα μέθοδο η οποία βοηθάει τους ασθενείς να συνέλθουν από το σύνδρομο παραίτησης. Σωστά;»

Είναι προφανές ότι έχει διαβάσει το άρθρο, ή έστω μια περίληψή του. Το ξέρει πως αυτό που λέει δεν ισχύει. Πράγμα που σημαίνει ότι με τσεκάρει.

«Όχι».

Ο Ντόνελι καμώνεται τον έκπληκτο.

«Όχι;»

«Το άρθρο μου περιγράφει ένα νέο πλαίσιο για την κατανόηση των ψυχοσωματικών καταστάσεων, ιδίως εκείνων που σχετίζονται με ενέργειες οι οποίες εκτελούνται κατά τον ύπνο, συμπεριλαμβανομένων των υπνικών εγκλημάτων. Μ' ενδιαφέρει να διερευνήσω κατά πόσον οι υπνοβάτες έχουν ή δεν έχουν συναίσθηση των πράξεών τους όταν διαπράττουν ένα έγκλημα. Όπως, λόγου χάρη, έναν φόνο. Το ίδιο ισχύει και για τις περιπτώσεις ασθενών που πάσχουν από σύνδρομο παραίτησης. Έχουμε άραγε συναίσθηση του τι κάνουμε ενόσω κοιμόμαστε; Θα μπορούσαμε να θεωρηθούμε ποινικά υπόλογοι; Πού αρχίζει ο ύπνος και πού σταματάει η συνείδηση;»

«Ένα ζήτημα που σηκώνει πολλή συζήτηση».

Το σχόλιο αυτό απαντάει στην επόμενη απορία μου. Έχει ήδη δει τα ιστολόγια και τους λογαριασμούς στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που μου επιτίθενται. Εννοείται. Απ' όταν κυκλοφόρησε το βιβλίο μου, έχω γίνει στόχος επιθέσεων από κάθε γωνιά του πλανήτη.

#1 ΜΠΕΣΤ ΣΕΛΕΡ
ΜΕΤΑΦΡΑΖΕΤΑΙ ΣΕ 30 ΧΩΡΕΣ

Η Άννα Ο δεν έχει ανοίξει τα μάτια της εδώ και τέσσερα χρόνια. Από τη νύχτα που τη βρήκαν να κοιμάται βαθιά πλάι στα πτώματα των καλύτερων της φίλων και τη βάρυναν οι υποψίες για το ανατριχιαστικό διπλό φονικό.

Ο δόκτωρ Μπένεντικτ Πρινς, ένας δικαστικός ψυχολόγος που ειδικεύεται σε ζητήματα ύπνου, αναλαμβάνει να την ξυπνήσει και να διαπιστώσει τι πραγματικά συνέβη.

**ΤΟ ΞΥΠΝΗΜΑ ΤΗΣ ΑΝΝΑΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ
ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ΑΛΛΑ ΜΟΝΟ Η ΑΡΧΗ.**

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
psychogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 27977